

V.U. Omer Vilain - Rogierlaan 38/11 - 8400 Oostende

DE PLATE

VERSCIJNT NIET IN JULI EN AUGUSTUS

lid van de unie der belgische periodieke pers

maritiem tijdschrift

Neptunus v.z.w.

Postbus 17

8400 Oostende

Tel. en Fax: **059/80.66.66**

e-mail: **vzw.neptunus@pi.be**

Neptunus een Belgisch Maritiem tijdschrift

Met informatie

..... over de **Marine**

..... over de **koopvaardij**

..... over **vreemde oorlogsbodems**

..... over ons **maritiem verleden**

..... over de **havenactiviteiten** en

over nog zoveel meer **interessante maritieme aangelegenheden**

Abonneer U

of schenk uw vrienden of kennissen een abonnement

Jaarlijks abonnement: **€ 15**

Beschermd abonnement: **€ 20**

Weldoend abonnement: **€ 30**

te storten op rekening **473-6090311-30**
van Neptunus, Postbus 17, 8400 Oostende

DE PLATE

**TIJDSCHRIFT VAN DE KONINKLIJKE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING
"DE PLATE" (V.Z.W.) - OOSTENDE.**

Prijs Cultuurraad Oostende 1996.

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming.

Aangesloten bij de CULTUURRAAD OOSTENDE en HEEMKUNDE WEST-VLAANDEREN.

Statuten gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 16 juni 2004.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen en weerspiegelen niet noodzakelijk de opinie van de Kring.

Tekstovername toegelaten na akkoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

JAARGANG 34

NUMMER 12

MAAND december 2005

Prijs per los nummer: € 1,50

IN DIT NUMMER

blz. 253: **M. CAPON:** Velo Club De Zeemeeuw Oostende (deel 11).

blz. 258: Plate-veiling 2006.

blz. 259 **F. GEVAERT:** De metamorfose van de haven van Oostende (deel 4).

blz. 24645: **N. HOSTYN:** Antony-foto's uit de verzameling van de Koninklijke Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate (3^e deel en slot).

blz. 275: Vraag: wie was Louis Hell of Hels?
Publicatie.

blz. 276: **R. JANSOONE:** Oostende en de zeevisserij tijdens de eerste wereldoorlog (16).

**HET DOCUMENTATIECENTRUM VAN DE HEEMKRING IS TE RAADPLEGEN
GEDURENDE DE OPENINGSDAGEN EN -UREN VAN ONS MUSEUM**

KONINKLIJKE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING DE PLATE

Correspondentieadres : Heemkring De Plate, Langestraat 69, 8400 Oostende.

Verantwoordelijke uitgever : Jean Pierre FALISE, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende.

Hoofdredacteur: Jean Pierre FALISE, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende.

Rekeningen : 380-0096662-24

750-9109554-54

000-0788241-19

Het Bestuur

Erevoorzitters:

August VAN ISEGHEM, Ijzerstraat 1, 8400 Oostende.

Omer VILAIN, Rogierlaan 38/11, 8400 Oostende.

Voorzitter:

Jean Pierre FALISE, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende, tel. 059708815.

E-mail: falise.jp@scarlet.be

Ondervoorzitter:

Walter MAJOR, Kastanjelaan 52, 8400 Oostende, tel. 059707131.

Secretaris:

Nadia STUBBE, Blauwvoetstraat 7, 8400 Oostende, tel. 059800289.

E-mail: de.plate@pandora.be

Penningmeester:

Simone MAES, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende.

Leden:

Ferdinand GEVAERT, Duinenstraat 40, 8450 Bredene.

August GOETHAELS, Stockholmstraat 21/10, 8400 Oostende.

Freddy HUBRECHTSEN, Gerststraat 35A, 8400 Oostende.

Valère PRINZIE, Euphrosina Beernaertstraat 48, 8400 Oostende.

Emile SMISSAERT, Hendrik Serruyslaan 4/9, 8400 Oostende.

Gilbert VERMEERSCH, Blauw Kasteelstraat 98/2, 8400 Oostende.

Koen VERWAERDE, A. Chocqueelstraat 1, 8400 Oostende.

Schreven in dit nummer:

Michel CAPON: Westlaan 9, 8400 Oostende.

Ferdinand GEVAERT: Duinenstraat 40, 8450 Bredene.

Norbert HOSTYN: Directie Musea, p.a. H. Serruyslaan 18a, 8400 Oostende.

Roger JANSOONE: Eikenlaan 12, 8480 Eernegem.

DECEMBER ACTIVITEIT

De Koninklijke Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate heeft de eer en het genoegen zijn leden en belangstellenden uit te nodigen tot de volgende activiteit:

donderdag 15 december 2005 om 14u30 en 20u00

In de conferentiezaal van de V.V.F., Oostende, Dr. Louis Colensstraat 6

Filmmiddag en –avond: **FILMS van JEAN-PIERRE DEVOLDER**

Ons geacht lid, dhr. Jean-Pierre DEVOLDER is reeds lang actief in het Oostendse amateurfilmgebeuren. Hij is bestuurslid bij de Koninklijke Ciné Club Oostende, bij de West-Vlaamse amateurcineasten en is ook nauw betrokken bij het Benelux filmfestival, dat afwisselend in Oostende, Nederland of Luxemburg plaats vindt.

Ooit begonnen op super 8 film is hij nu volledig mee geëvolueerd met de digitale techniek. Onlangs behaalde hij nog de 1ste prijs op het filmfestival van Korsendonk (Turnhout), dit maar om te zeggen dat we een hoogstaande filmavond mogen verwachten.

Dat Jean-Pierre dan nog twee activiteiten van de Plate vastlegde en in première zal projecteren moet de vertoning nog boeiender maken.

Op het programma:

- Belgium Kites Festival: een film uit 1992 over het jaarlijks vlieger(draken) feest op het strand van Oostende.
- Fair Lights: Engelse titel voor een filmpje over de oktoberkermis.
- Lentesfeer: het ontluiken van de natuur aan de boorden van de Zandvoordse Keignaart, ook Oostende dus.
- Platereis naar de Diksmuidse Ijzertoren en Westoria: de eerste zondag van juni 2001 bezochten we, je weet nog wel, de Ijzertoren en het nu al verdwenen Westoria. Jean-Pierre was erbij en maakte er een reportage over.
- Door de ogen van een aangespoelde: zelf, eind 1960, hier aangespoeld maakte hij in 1996 een kortfilm over wat nu zijn Oostende is.
- Tableaux Vivants: tijdens het Ensorjaar (2001) werden schilderijen van Ensor levend uitgebeeld in de straten van Oostende.
- 50 jaar Heemkring "De Plate": de viering van ons 50-jarig bestaan op 27 november 2004 in de zaal Iridia. U was er toch, niet? Jean-Pierre wel en hij maakte er een film van bijna twintig minuten over!!

Meer dan één uur film over Oostende en de Oostendenaars. En zoals het in een cinema gaat is er een namiddag en een avondvertoning. Zelfs de kinderen zijn toegelaten!!

Iets om niet te missen. Breng uw burens en kennissen mee!!

OPGELET: wegens de Kerstperiode vinden deze filmvertoningen plaats op de derde donderdag van de maand en NIET, zoals gewoonlijk, op de laatste donderdag van de maand.

THEMATENTOONSTELLING

Van 19 november 2005 tot 11 februari 2006 heeft er in ons museum een tentoonstelling plaats over Ernest George – het album.

De Stedelijke Musea Oostende bewaren een album met zo'n 50 potloodtekeningen gedateerd 1874. Het zijn vooral stadsgezichten en raak getypeerde menselijke figuren, ook merkwaardig veel schetsen van vervoermiddelen met o.a. paarden.

De auteur, Sir Ernest George was een Londense architect, geboren op 13 juni 1839. Hij liep school in Brighton en Reading en heeft zijn bouwkundige opleiding genoten aan de Royal Academy Schools van 1858 tot 1861. Toen vestigde hij zich als zelfstandig architect in Londen. Hij is de auteur van ondermeer de Trinity Presbyterian Church in Londen, het country-house "Woolpits" voor Sir Henry Doulton in Ewhurst, het Golders Green Crematorium en het neo-jacobijnselandgoed "Olveston" in Dunedin (New Zealand).

In zijn bureau kregen veel jonge architecten hun praktijkvorming. Onder hen twee gekende namen: Edwin Lutyens en Herbert Baker. Ernest George had een duidelijke voorkeur voor het gebruik van rode baksteen in combinatie met terra-cotta en ijzersmeedwerk. Maar zijn stijl is op en top Victoriaans.

Tijdens zijn vrije tijd was hij aquarellist en etser; met een voorliefde voor architecturale motieven. Enkele van zijn etsen zijn opgenomen in de gekende grafiekuitgave "The Portfolio".

We weten dat George jaarlijkse enkele weken vakantie uittrok om in België, Frankrijk, Italië, Nederland of Duitsland op reis te gaan en er te schetsen. Daarbij hadden het stedenschoon en ook de typische zaken van het platteland zijn volle aandacht. Zijn gezichten op Oudenaarde, Brussel en Leuven tonen zijn grafisch kunnen.

Ernest George woonde Argyl Street 11 in Londen. Hij werd in 1911 geridderd en overleed in 1922. Hij werd begraven op Golders Green.

Het was dus niet de eerste de beste architect die in 1874 zijn schetsboek opensloeg in Oostende.

De schetsen in het "Oostendse" album zijn uitermate interessant omdat Ernest George niet alleen oog had voor het pittoreske maar ook voor detail. Hij toont niet zozeer de voor de hand liggende stadshoekjes die we ten overvloede kennen uit de gravures van b.v. Edouard Dubar, Adrien Canelle of François Stroobants, of uit de oudste foto's van Oostende.

De schetsen zijn gemaakt tijdens de laatste jaren van Oostende als vestingstad en dat is op sommige tekeningen duidelijk te merken. De overgang naar een vestingloze stad is volop aan de gang. De stad was niet op haar mooist; met al die braakliggende gronden. Maar juist die kortstondige toestand, die hier toevallig tot stand komt, maakt het album zo interessant uit iconografisch standpunt: de Visserskaai die enkel nog uit braakliggende gronden bestaat, de nog embryonale Van Iseghemlaan, het nooit voltooide Koninklijke Paleis nabij de Hofstraat, interieurs van de afgebrande Sint-Pieterskerk, verdwenen huizen met pittoreske trapgevels, veel personages ook en een grote variëteit aan lastwagens.

We laten U in de tentoonstelling graag meekijken naar die boeiende documenten van een stad in volle verandering. Het originele schetsenboek ligt er in een vitrine. Alle schetsen hangen in de vorm van kleurkopieën aan de muur. Er is gezorgd voor duiding, stadplannetjes en vergelijkingsmateriaal.

VELO CLUB DE ZEEMEEUW OOSTENDE (deel 11)

door Michel Capon

SYLVEER & ROMAIN MAES IN DE ZESDAGEN

INLEIDING

De eerste zesdaagse werd in Birmingham (Groot-Brittannië) verreden. Engeland was de bakermat van de eerste individuele zesdagen wielervedstrijden (1) Die competities werden niet op de openbare weg, maar in hallen en opgetrokken tenten ingericht. Er werd zowel op aangestampte aarde als op een bijzonder aangelegde houten vloer gereden. Bookmakers en pubuitbaters waren om commerciële redenen de eerste bevorderaars. De renners waren verkleed als jockeys en reden op hoge fietsen. De afstand van de baan wisselde af van ongeveer 130 tot 160 meter.

De grondgedachte van een zesdaagse was (en is nog altijd) om in 6 dagen en nachten zo ver mogelijk te rijden. Waarom 6 dagen ? Omdat volgens de destijds Britse religieuze traditie de zevende dag een rustdag was.

Zakenmensen trokken met deze conceptie naar de Verenigde Staten en ook daar werden al snel individuele zesdaagsen ingericht.

Fietsers die 6 dagen of 144 uren zo ver mogelijk pogen te rijden, is natuurlijk een opdracht met grote gevaarlijke kansen. De deelnemers mochten zelf bepalen wanneer ze rustperiodes invoegden, maar er waren roekelozen die probeerden de ganse rit op de velo te blijven. Dat leidde rond de eeuwwisseling tot een opeenstapeling van dramatische gebeurtenissen van renners die letterlijk op hun fiets in slaap vielen, en niet meer wakker waren te krijgen. Er waren voorvallen te zien van deelnemers die, de totale uitputting voorbij, de meest gekke dingen uithaalden. In 1898 stelde de New Yorkse politie een einde aan die wantoestanden. Er werd verboden om nog 144 uren op de fiets te blijven. Als reactie organiseerde de zesdagenwereld daarop competities van 2 renners. Zo werd van 4 tot 9 december 1899 in de Madison Square Garden te New York de eerste zesdaagse voor ploegen gereden; en in de vorm waarin deze wedstrijden nu al meer dan honderd jaar bekend zijn.

De eerste winnaars waren Charles MILLER (°1875 +1951) – Frank WALLER (°1859 +1937). Beide Amerikanen waren van oorsprong Duitsers die naar de USA geëmigreerd waren. De originele echte naam van de verengelste naam Charles MILLER was Klaus MULLER.

DE PARIJSE ZESDAAGSE VAN 1935

Romain MAES was amper 22 jaar toen hij in 1935 de Tour de France won. De Zeemeeuwrenner was de eerste coureur die van de eerste tot de laatste rit ononderbroken de gele trui omgordde. Daarbij won hij benevens de eerste rit (4 juli) ook de laatste (28 juli) met aankomst in de Parc des Princes te Parijs. Dit telkens met voorsprong. In deze laatste etappe van Caen naar Parijs loste hij zonder meer alle tegenstanders. In het eindklassement had hij 17 minuten voorsprong op de tweede, de Italiaan MORELLI

Vóór het vertrek van deze ronde werd Romain aangesmeerd dat hij niet kon klimmen. Toen het ogenblik gekomen was om zijn slag te slaan, wierp hij tijdens de beklimming van de Turbie en de Braus iedereen van zich af. Hij kon niet dalen ! Toen het nodig was loste hij in Nice - Nice tijdens de afdaling van de Sospel de beruchte acrobaat CAMUSSO (2). Zogezegd kon

hij ook niet tijdrijden, tot hij SPEICHER (3).zelf in zijn specialiteit ging verontrusten. Dit jaar werd voor het eerst ook een individuele tijdrit ingesteld. Doch pech achtervolgde .Romain in deze 63 km lange rit. De frame van zijn fiets brak. De Zeemeeuwrenner zag de kans de twee gebroken einden van de buis met één hand bij elkaar te houden en met de andere hand te sturen. In deze memorabele tijdrit werd hij zelfs nog tweede. Romain MAES reed in deze Ronde van 1935 een gemiddelde van 30,620 km bijeen. Dat was toen een nieuw ronderecord.

In diezelfde ronde werd zijn ploegmaat Sylveer MAES 4e in de eindstand en 2e in het bergklassement, na winnaar Félicien VERVAECKE (4). Als 'isolé' (afzonderlijke) gestart werd Sylveer uiteindelijk in de Belgische ploeg opgenomen. De achtkoppige formatie was zo erg gedund dat alleen Romain MAES, VERVAECKE en Jean AERTS overbleven; zodanig dat Sylveer moest ingeschakeld worden om een viertal te krijgen. De Pyreneeënrit Perpignan - Luchon over 325 km won Sylveer met grote voorsprong op teamgenoot VERVAECKE (5).

Meer dan redenen genoeg om beide Zeemeeuwrenners een lucratief contract voor de 'Six-jours de Paris' in het najaar van datzelfde jaar (van 5 tot 11/11/1935) aan te bieden.

De Parijse zesdaagse was één groot volksfeest. Het was het bijzonderste evenement van het jaar. Weken voordien reeds keek er men naar uit. Iedereen wilde er aanwezig zijn.

Voor de Europese zesdaagserenners was er in Parijs het meeste geld te versieren. Industriëlen maar ook filmartiesten, zangers en politici gooiden om diverse redenen met geld. Pittige kanttekening: mooie actrices en zangeressen hadden hierin ook een eigenaardig aandeel. Zij hadden goede troeven om geld uit de zakken van welgestelde mijnheren te lichten. Ze deden dit trouwens met volle toewijding. Want de dame die het meest premies had verworven, werd verkozen tot 'Reine des Six Jours. Op alle manifestaties in Parijs mocht zij het hele jaar door deze titel meedragen.

Het opgehaalde geld werd omgezet in premies. Er waren jaren van om en bij het onwaarschijnlijke bedrag van 400.000 fr. De renners reden het liefst in Parijs, uiteraard om in deze immense prijzenton te kunnen graaien (6).

Het moet gezegd, voor de eerste dag was de Vélodrome d'Hiver volledig uitverkocht. De Parisiens wilden absoluut 'les petits lions flamands' van dichtbij aanschouwen. De lokale kranten en weekbladen hadden de gebruikelijke 'petits belges' verkracht in 'petits lions flamands'! (7). En inderdaad daarbij gaven ze nog spektakel ook. Spijtig genoeg, hadden ze de juiste pisteknepen nog niet onder de hand.

De eerste vijf dagen stonden ze mede aan de leiding. De Franse renners, en ook wel de inrichters, vreesden voor een nederlaag. In de laatste en zesde dag spanden ze allen samen tegen de MAESEN. De ene demarrage volgde op de andere zodat de Zeemeeuwrenners in het laatste half uur bezweken. Daardoor eindigden ze op 4 ronden van de overwinnaars Maurice ARCHAMBOUD – Roger LAPEBIE. Toch werden ze nog onverwacht 3e in de einduitslag.

De kleine onrustige man van Zerkegem, Romain MAES, had na zijn Tourzege nog een ander record gevestigd : hij vervulde 62 contracten in 2 maanden tijd. Ook financieel was het jaar 1935 voor Romain een record. De Tour de France, de criteriums en de Parijse zesdaagse brachten voor hem het toen fenomenale bedrag van circa 250.000 fr op.

In de oktobermaand van volgend jaar, 1936, reed Sylveer MAES met ploegmaat Maurice DEPAUW senior in Parijs een vierde stek.

VERDERE ZESDAAGSE UITSLAGEN

1939 Brussel .16 - 22/01/39

1. Frans SLAATS - Cees PELLENAARS
9. Sylveer & Romain MAES, op 2 rondes

1939 Antwerpen 17 - 23/02/39

1. Albert BUYSSE - Albert BILLIET
4. Sylveer & Romain MAES, op 7 rondes

1940 Antwerpen 02 - 08/02/40

1. Gerrit SCHULTE - Gerrit BOEYEN
4. Sylveer & Romain MAES, op 1 ronde

1940, Brussel 22 - 28/03/40

1. Karel KAERS - Omer DE BRUYCKER
4. Sylveer & Romain MAES, op 3 rondes

Na de Duitse inval werden in Europa geen zesdagen meer ingericht, en dit tot maart 1945. Het was Parijs die de draad weer opnam.

VERWIJZINGEN

- (1) De Mannen van de Nacht, 2000, Roger De Maertelare, blz 6.
- (2) CAMUSSO Francesco (°1908 +1995)
Prof van 1931 - 38. Won in 1931 Ronde van Italië. Begenadigd klimmer en uitzonderlijk snelle daler.
- (3) SPEICHER Georges (°1907 +1978)
Prof van 1932 - 45.
1933 : Tour de France + Wereldkampioenschap
1935-37-39 : Kamp. van Frankrijk
1936 : Parijs-Roubaix
- (4) VERVAECKE Félicien (°1907 +1986). Prof van 1929 - 46. Was de jongste en de meest bekende van een wielbroedertrio waarvan ook Julien en Alidoor deel uitmaakten. Hij reed in de jeugdritten van de ene zege naar de andere. In 1911 won hij niet minder dan 106 wedstrijden. Félicien was een begaafd klimmer en won in de Tour de bergprijs in 1935 en 37. In 1938 eindigde hij 2e in de eindstand (achter Gino BARTALI) en won 4 ritten. Na zijn loopbaan vestigde hij zich als rijwielhandelaar in Brussel. Hij was de eerste raadsman van Eddy MERCKX.
- (5) De Rondes waren in die tijd zeer slopend en buitengewoon lastig. Er was geen bevoorrading uit de auto. De coureurs waren verplicht om 2 tubes mee te nemen. Had een renner een lekke band, dan was hij op zichzelf en zijn pomp aangewezen. Of de hulp van een vriend-renner, als zijn 2 tubes al opgebruikt waren. De wegen lagen vol grint. In de bergen had je zeer weinig toeschouwers, want er waren weinig auto's buiten en in de koers. De tijdritten waren ook ellendig. Er waren geen mecaniciens, noch dokters of een ambulance die volgde. Meestal konden de renners slechts 's avonds in het hotel hun tijdruitslag vernemen.

(6) De Mannen van de Nacht, Roger DE MAERTELARE, blz 59.

(7) mondelinge mededeling Sylveer MAES.

VERDERE BRONNEN :

- Jaargangen Le Cyclisme, Paul Beving & Albert Van Laethem
- De Ronde van Frankrijk, Achiël Van Den Broeck
- Velo Gotha, René Jacobs – Hector Mahau - Harry Van Den Bremt - René Pirotte, 1984
- Tour de France, Reina van der Wal & Rob Groen
- Persoonlijk archief

(Collectie Luc SCHAECK)

Foto 1935: Café SPORTWERELD "Bij Romain MAES".

Van l. naar r.: heren met fiets: René MAES, jongste broer van Romain; Fernand VERSTER, neef van Romain. Dames: Paula MAES (° 1910) en Irma MAES (° 1907), beiden zussen van Romain.

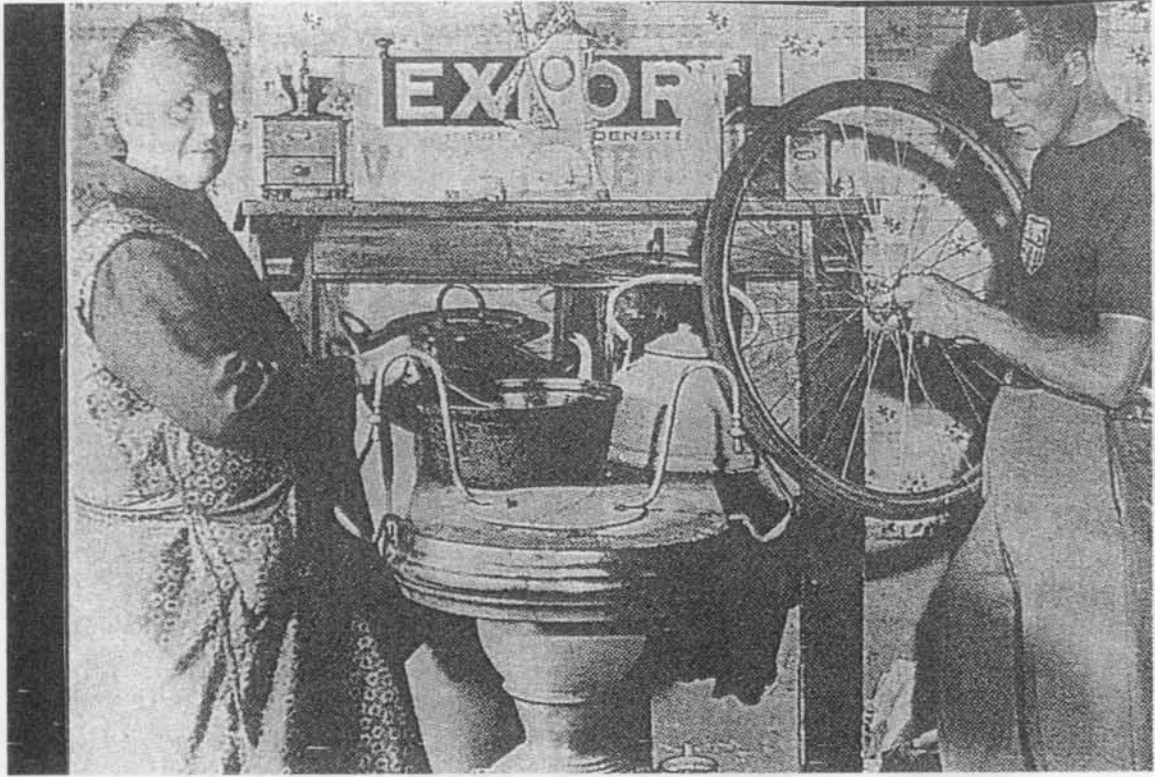
Het gezin Désiré MAES (° 1864 + 1920) en Pauline MAES (° 1874 + 1956) was gezegend met 15 nakomelingen.

Toen Désiré MAES reeds in 1920 overleed stond zijn vrouw Pauline er alleen voor met haar omvangrijke kroost. Zij was amper 46 jaar. Om in het onderhoud van haar gezin te voorzien werden in het ouderlijk huis broden gebakken, die door haar ook werden verkocht. Verder gingen de oudste dochters, zoals toen gebruikelijk was, "dienen" in de grote steden Gent en Charleroi.

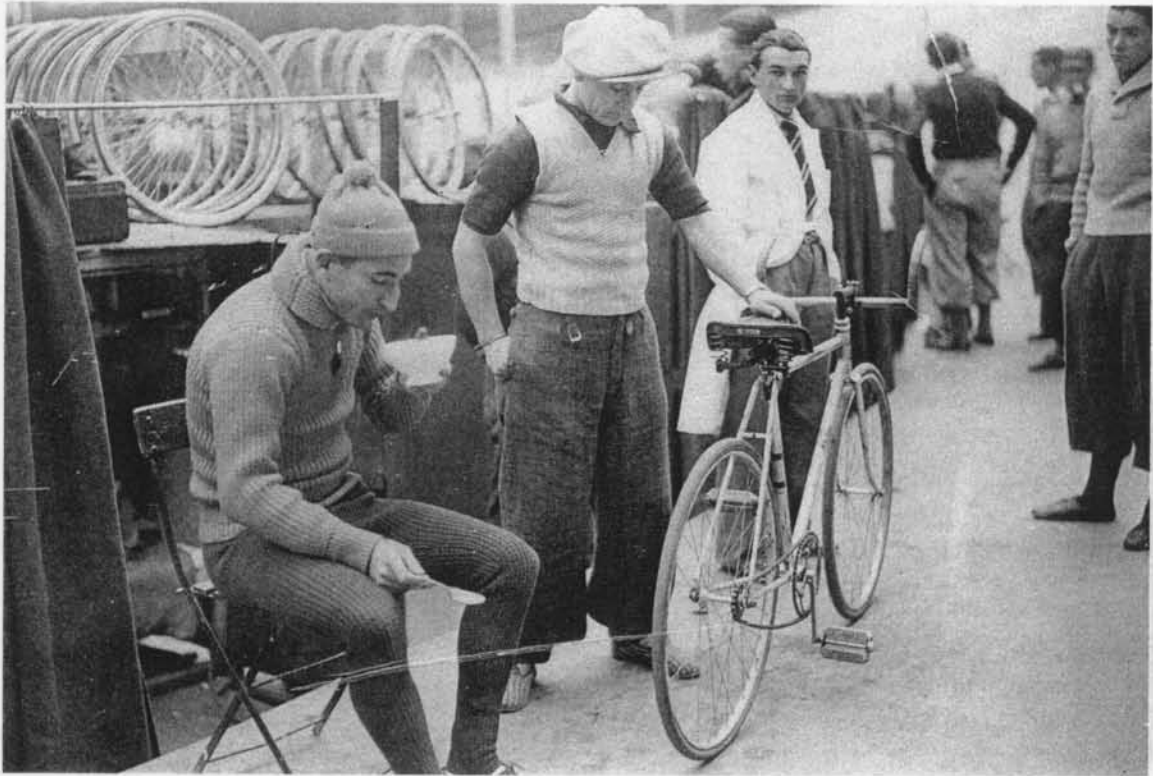
Toen in het jaar 1933 Romain MAES opgang maakte in de wielwereld, besloot "Moeder MAES" om op hetzelfde adres een staminee te openen. In 1938 gaf ze de fakkel door aan haar jongste zoon René MAES (° 1916), die gehuwd was met Maria DEGROOTE (° 1917). Maria baatte het café uit tot in 1956.

Zoals men op de foto kan zien werden er bieren Meiresonne geschonken. De leverancier was Oscar PACKEU van Jabbeke, vriend van Karel VAN WIJNENDAELE (journalist-uitgever "Sportwereld").

Tot op heden wordt het huis nog steeds als privéwoning bewoond door Maria DEGROOTE.

Moeder Pauline MAES en zoon Romain MAES in het ouderlijk huis,
Gistelsesteenweg 500 te Zerkegem

1935: zesdaagse van Parijs. Sylvère MAES en William STRUBBE uit Zerkegem tijdens een
rustperiode

PLATE-VEILING 2006

LET OP: er zijn enkele wijzigingen in de schikkingen betreffende de veiling (in het vetjes aangeduid).

1. **De aanbieder moet een getypte, of minstens zeer goed leesbaar geschreven, lijst samen met de te veilen stukken binnenbrengen in het Heemmuseum, Langestraat 69 Oostende op zaterdag 14 januari en dit gedurende de openingsuren van het Museum. De stukken zullen bij het aanvaarden gecontroleerd worden. Er worden geen stukken meer aanvaard de avond van de veiling.**
2. De geschatte waarde per stuk moet minstens 3 €. bedragen.
3. **Op zondag 20 januari, tussen 10u en 12u, zullen de aangeboden stukken te bezichtigen zijn in het Heemmuseum.**
4. Op de avond van de veiling, donderdag 26 januari 2006, zal de lijst met de te veilen stukken te koop aangeboden worden.
5. Het bestuur houdt zich het recht voor de veiling te annuleren indien het aanbod te schraal is.
6. Verder blijven de vroegere schikkingen van toepassing:
  - een % komt ten goede van De Plate. Dit procent wordt vastgesteld op 20 % dat afgehouden wordt van de verkoopsom;
  - de stukken (boeken, foto's, affiches, plannen, enz. maar geen breekbare voorwerpen) moeten betrekking hebben op Oostende of de Kuststreek.

LIDGELD 2006

Het geld voor het lidmaatschap bij de Koninklijke Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate is voor het jaar 2006 als volgt vastgesteld:

Aangesloten lid:	11 Euro
Steunend lid:	15 Euro
Beschermend lid: vanaf	25 Euro

Enkel zij die tot nu toe niet gestort hebben (laatste storting ontvangen op 30 november) vinden hierbij een stortingsbulletin.

Simone MAES
Penningmeester

Glossarium (deel 1) bij de "Geschiedkundige kalender van de haven van Oostende (deel 2 – 1939/1945). *

S-boot: afkorting van "Schnellboot", Duits voor motortorpedoboot van de Kriegsmarine (Duitse marine - nu Bundesmarine). Klein, snelvarend oorlogsschip, bestemd om torpedo's af te vuren, voortgestuwd door drie dieselmotoren. Ontwikkeld door de Duitse scheepswerf Lurssen uit Vagesack, gelegen op de Weser, even stroomafwaarts van Bremen. In 1939 waren er 18 S-boote in actieve dienst bij de Kriegsmarine. De S-boote werden verder ontwikkeld tot een geducht wapen, succesvol ingezet tot in mei '45 o.m. tegen Britse handelsschepen en konvooien langs de Engelse oostkust, o.m. vanuit Oostende.

In april 1942 waren er 14 S-flotilles actief. Door de Kriegsmarine werden er tot het einde van de oorlog 249 S-boote in ontvangst genomen, waarvan er 157 verloren gingen, (ook in de Baltische, Middellandse en Zwarte zee).

Op het einde van hun ontwikkeling waren de S-boote uitgerust, naast torpedo's, met een 40 mm en twee 20 mm kanonnen. Ze waren uitgerust met 3 dieselmotoren die 3 schroeven aandreven, waarbij een snelheid van 42 kn (77,8 km) behaald werd. Zie fig. nrs.: 15, 16 en 17.

Prahme: Duits voor praam, binnenvaartuig. Voor de geplande "Landing in England" werden vele honderden Duitse, Belgische, Nederlandse en Franse binnenschepen aangepast en omgebouwd om in te zetten als landingsvaartuig. Hiertoe werd o.m.. de boeg van de schepen vervangen door een laadklep die na het stranden van het vaartuig op het ontschepingsstrand kon neergelaten worden om de lading troepen of materieel rechtstreeks te ontschepen op het strand. Daarnaast werd bijkomende ballast aangebracht om de stabiliteit te verhogen.

Om de landing op de Zuid-Engelse stranden uit te voeren werd voorzien om 1722 "prahme" in te zetten, (evenals 471 sleepers, 1161 motorvaartuigen en 151 transportschepen. (In vergelijking met de 5700 vaartuigen, met veel groter laadcapaciteit, die ingezet werden bij de landing in Normandië, - een fractie).

Zie fig. nrs. 15, 19 en 22.

Schiffsbunker: (zweck Schnellbootebunker), snelbootbunker. De bunker in Oostende (in gebruik vanaf april '42) bestond uit 4 bomvrije vakken, met elk een nuttige breedte van 14 meter en een effectieve lengte van 45 meter. Het dak in gewapend beton had een dikte van 2 meter.

Per vak konden twee S-boten bomvrij gemeerd worden, onderhouden, gebunkerd en bevoorrad worden met torpedo's, munitie, water en proviand. Ook in andere havens werden door de Kriegsmarine, naast U-bootbunkers, Schnellbootbunkers gebouwd. O.m. te IJmuiden (20 boten), Rotterdam (32), Duinkerke (?), Le Havre (20) en Cherbourg (2x?).

De bunker te Oostende werd in sept.'44 niet vernield door de Duitsers.

Op 21 mei 1945 werd het dak gedynamiteerd door de Canadese genie, waarna het dak instortte. (Zie fig. nrs. 20 t/m 24).

* zie blz. 2005-202 van ons tijdschrift

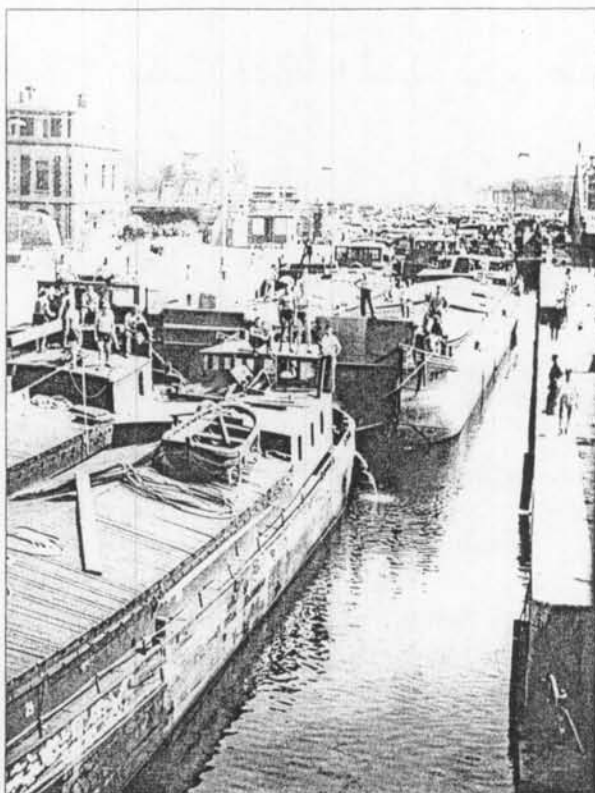

Fig. nr. 14. Haven Oostende, zomer 1940. Prahmen, ofte omgebouwde binnenschepen, (bemerck de de nieuw ingebouwde laadkleppen), worden door de Duitsers vqnuut de handelsdokken versast naar de havengeul en voorhaven, ter voorbereiding van "Operatie Seelowe". Nadat ze door de Duisters langs de binnenwateren overgebracht werden naar de regio en verzameld in de vaart naar Brugge,----

Fig. nr. 15. Haven Oostende, 1941. Een S-boot in de voorhaven ter hoogte van het clubhuis van de R.Y.C.O. (jachtclub). In de achtergrond bemerken we de spuisluizen van de spuikom en de huizen in de Vingerlingstraat op "den Opex". In de linker hoek van de voorhaven, tegenaan de spui bemerken we laadhelling nr. 1 gebouwd door de Duitsers voor het laden van hun "Prahmen", (zie nr. 1 van fig. nr. 9, deel 2, blz. 2005-203).

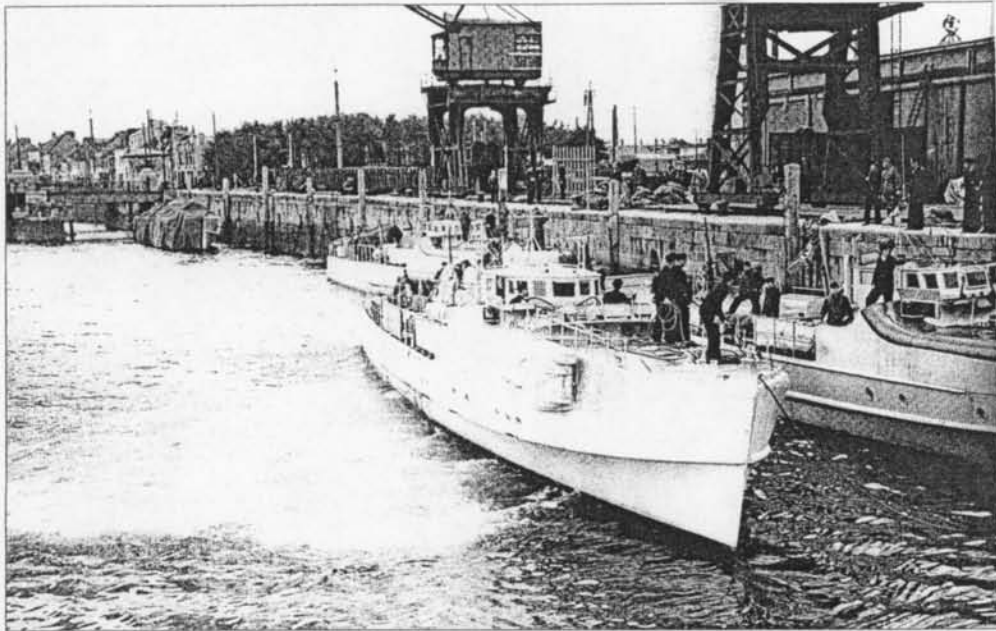

Fig. nr. 16. Haven Oostende, 1942. Een S-boot tijdens aanlegmanoeuvres om aan te meren Aan de diepwaterkaai (Cockerillkaai). Bemerkt de goederenloods van de John Cockerilllijn (Oostende-Tibury). De loods zou later zwaar beschadigd worden. Boven de rand van de loods bemerk je de "wereldbol" die geplaatst was op de toren van het gebouw van de General Steamship Company op de hoek van de Tweebruggenstraat (vandaar het toponiem "aan de Bolle"). In de achtergrond de Prins Albertlaan, (toen nog Bredene, sinds 1970 Oostende), en de Voorhavenbrug (in de volksmond: "de Duinebrugge").

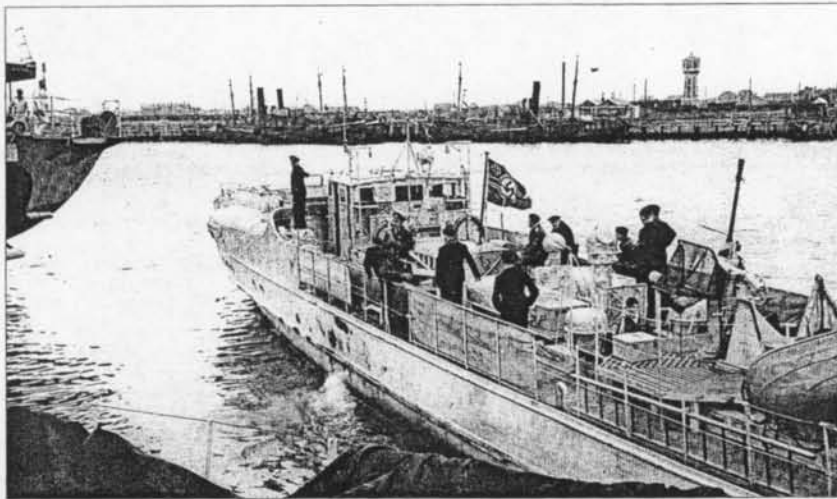

Fig. nr. 17. Haven Oostende, 1942. Een S-boot vaart af van de diepwaterkaai in de voorhaven. Aan de overzijde bemerkt men een aantal "Vorpostenboote" van de Kriegsmarine gemeerd aan de houten steigers van de oosteroever. Vorpostenboote waren opgeëiste en omgebouwde stoomtreilers die ingezet werden als patrouillevaartuigen.

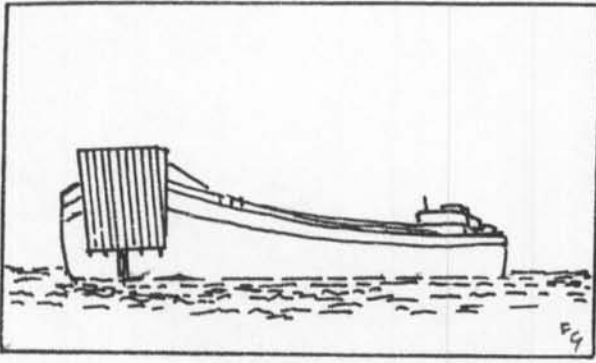

Fig. nr. 19. Prahme, omgebouwd binnenvaartuig.

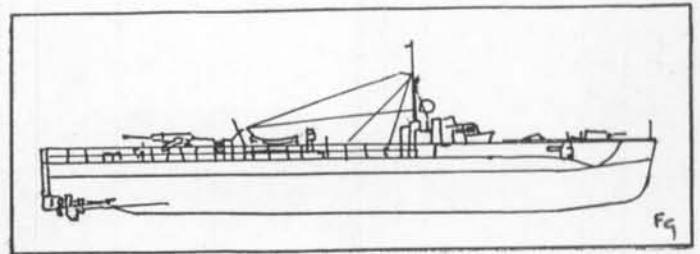

Fig. nr. 18. S-boot.
Lengte: 34,94 m; Breedte: 5,10 m; Dpg: 1,52 m.

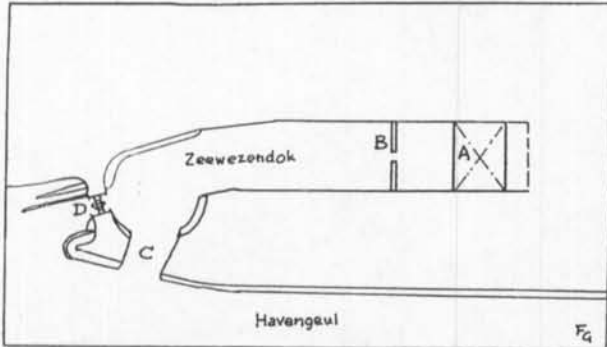

Fig. nr. 21. Inplanting "Schiffsbunker".
A: snelbootbunker. B: vlottend scherm. C: nieuwe
toegangseul. D: brug geworpen over de sluis.

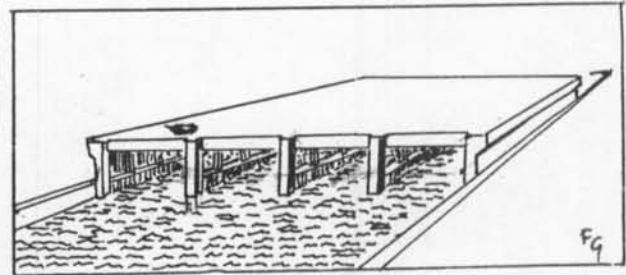

Fig. nr. 20. Schiffsbunker voor S-boten, zoals
gebouwd in het Zeewezendok te Oostende.

Fig. nr. 21. Haven van Oostende, 1942. Zicht vanaf de vuurtoren op het visserijdok (met vismijn), het tijdok, het Zeewezendok en de voorhaven. Aan de kaai in het visserijdok bemerkt men nog een aantal "Prahmen" (omgebouwde binnenschepen). Op het zuidelijk uiteinde van het Zeewezendok overspant de snelbotenbunker de volledige breedte van het dok. Een camouflagenet overspant het geheel van de bunkers. Aan de westelijke kaai muur liggen elementen van het vlottend scherm. Omheen het tijdok staan een aantal schuilplaatsen gebouwd door de Duitsers. In achtergrond aan de kaaien van de voorhaven zijn een aantal "Vorpostenboote" gemeerd.

Fig. nr. 23. Haven Oostende, 1943. Zicht op de snelbotenbunker in het Zeewezendok. Bemerkt de vier S-boote afgemeerd in de bunker, veilig voor alle luchtaanvallen en beschietingen vanuit zee.

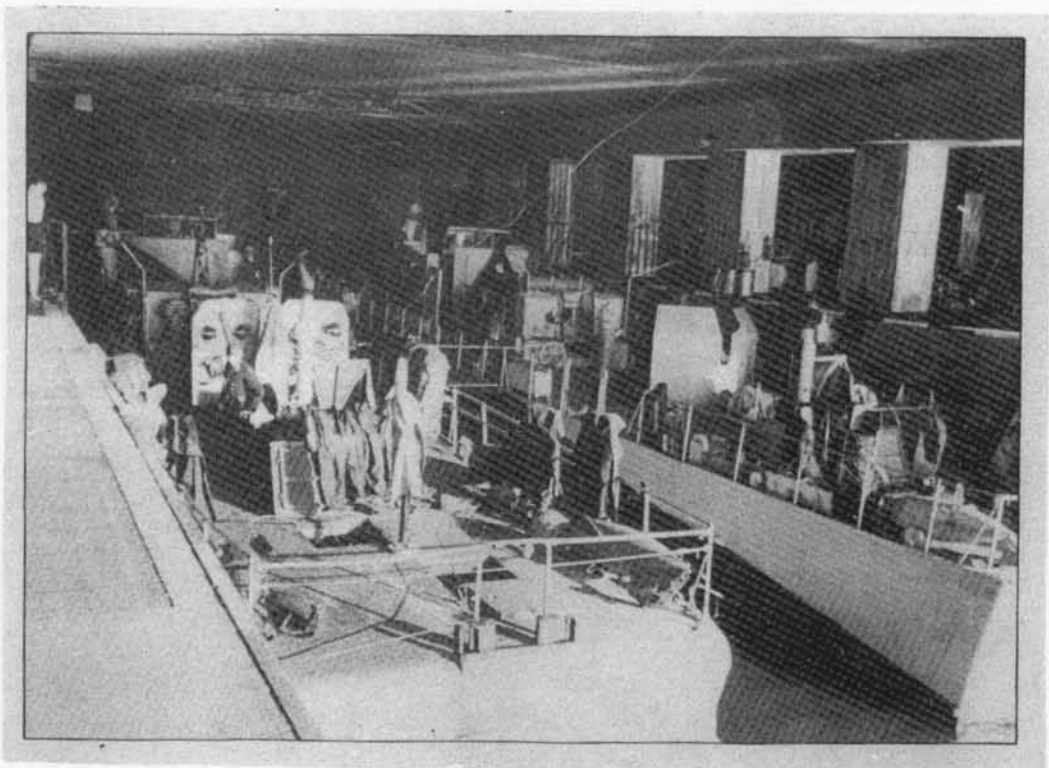
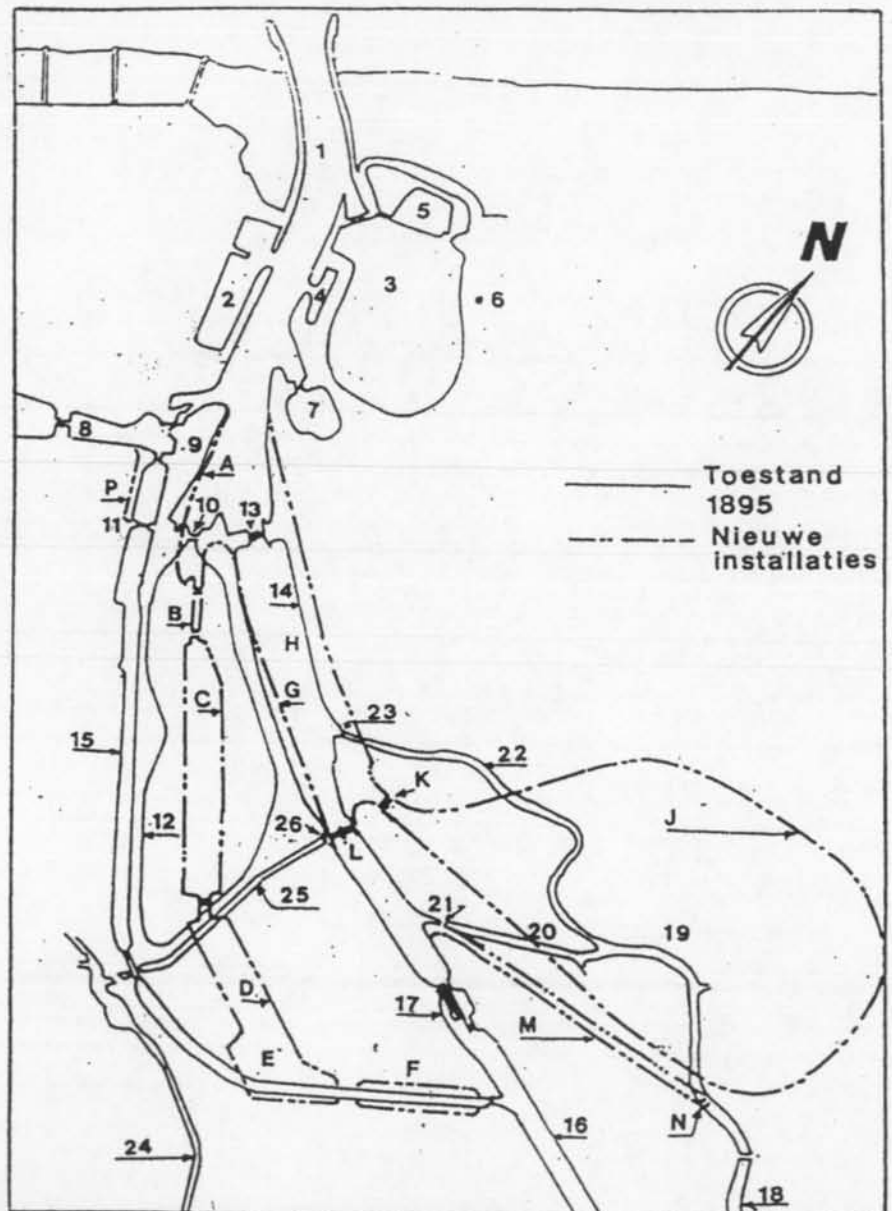

Fig. nr. 24. Haven Oostende, 1943. Binnenzicht van de snelbotenbunker in het Zeewezendok. Met een kijk op twee aangemeerde S-boote.

oud

1. Havengeul.
2. Tijdok.
3. Leopold springsas.
4. Kuisbank.
5. Halve maan.
6. Vuurtoren.
7. Zeewezendok.
8. Handelsdokken.
9. Pakketbotenkaai.
10. Franse sluis.
11. Brugse poort.
12. Franse springkom.
13. Militaire sluis.
14. Achterhaven.
15. Verbindingskanaal.
16. Kanaal Oostende-Brugge.
17. Sassen van Slijkens.
18. Noordede.
19. Noordede.
20. Vingerling.
21. Vingerlingsluis.
22. Noordede.
23. Noordedesluis.
24. Gouweloze kreek.
25. Kamerlinckvaart.
26. Kamerlincksluis.

nieuw

- A. Nieuwe pakketbotenkaai.
- B. Nieuwe sluis stadsdokken.
- C. Vlotdok.
- D. Houtdok.
- E. Zwaardok.
- F. Doksluis.
- G. Diepwaterkaai.
- H. Voorhaven.
- J. Spuikom.
- K. Springsas.
- L. Voorhavenbrug.
- M. Nieuwe verbinding Noordede met de geul.
- N. Nieuw afwateringssas voor de Noordede.

Haven Oostende 1895-1905
 Inplanting nieuwe op oude toestand

Figuur 25
 FG

2005 - 264

(wordt vervolgd)

**ANTONY-FOTO'S UIT DE VERZAMELING VAN DE KONINKLIJKE OOSTENDSE
HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING "DE PLATE" (3e deel en slot)**

**NOG EEN ICONOGRAFISCHE GOUDMIJN VOOR HET OOSTENDE VAN HET
INTERBELLUM**

door **Norbert HOSTYN**

1932

90532-1

Groepsfoto van de betrokken personen bij de presentatie van het ontwerp memoriaal Aristide Doorme¹ aan de gevel van het Stadhuis op het Wapenplein.

Mooi architecturaal detail van de gelijkvloerse verdieping van het torengedeelte van het stadhuis.

AB (ondanks identieke nummering als voorgaande, toch andere foto)

AB (2 exemplaren; in 2 verschillende albums)

Zonder nummer (9 mei 1932)

Presentatie ontwerp memoriaal Aristide Doorme aan de gevel van het Stadhuis op het Wapenplein.

Interessante inkijk in de Kerkstraat.

AB

190632-9

Braderie op het Wapenplein.

Op het voorplan o.a. Burgemeester Moreaux, Schepen Verhaeghe, Frans Devriendt² (zaakvoerder Internationale Boekhandel), Emile Smissaert (1900-1940).

BM

200632-(?)

Braderie in de Kapellestraat

Prominent in beeld : "A la Ville de Londres"³ (kledij, stoffen en merceriewaren) (Hoek Kapellestraat/Ooststraat); verder de aanpalende huizen aan "A la Ville de Londres", o.a. "CCC Caoutchouc".

IR

10832-2

Miss-verkiezing in het Kursaal.

Locatie : Concertzaal van het Kursaal.

BM

10832-3

Miss-verkiezing in het Kursaal

Missen en publiek luisterend naar een muzikaal intermezzo.

Gezicht vanop de orkesttribune.

IR

---

¹ BGO/5.859; het ontwerp berust nu in het Legermuseum; het monument werd uiteindelijk aangebracht aan de "Drie Gapers".

² BGO/2.492, 3.345

³ BGO/3.867

40832-1

Groepsfoto met (volgens de handgeschreven duiding op de verso) o.a. Edmund Templer (Consul van Groot-Brittannië), Schepen Verhaeghe, Hansen, Dewaele, Firmin Cuypers.
In Hotel Osborne.

BM

40932-3

Inhuldiging Memoriaal Aristide Doorme aan de "Drie Gapers"
Toespraak burgemeester Moreaux.

Interessante inkijs in de Koninginnelaan (met de verdwenen huizenrij; laagste huisnummers aan de pare kant)

AB.

40932-4

Inhuldiging Memoriaal Aristide Doorme aan de "Drie Gapers"
Toespraak van de heer Halewyck.

AB.

40932-5

Inhuldiging Memoriaal Aristide Doorme aan de "Drie Gapers".

A.B.

1933

20833 (-?)

Foto uit de reeks van de ontmoeting Ensor-Einstein in De Haan
BBL

121133-2

Gouverneur Hendrik Baels⁴ ontvangen door Schepen Vroome bij het begin van zijn "Blijde Intrede" in Oostende.

Locatie : de stoep van het Bestuursgebouw van de haven.

BM

1934

290434-5

Groep Oudstrijders (?) in Marche-les-Dames (bij de plaats waar Koning Albert enkele maanden eerder verongelukt was).

BM

30734-25

Emile Bulcke en Gouverneur Hendrik Baels in het Kursaal.

AB

---

⁴ BGO/2.259

160834

In de Vismijn.

Vermeld in de bezitsinventaris van "De Plate" van 1977

1935

150835-6

Gezicht op het Kursaal en op Petit-Nice. Foto vanop een hoge verdieping van een hotel aan de westkant genomen. 15 augustus : traditioneel één van de topdagen van het zomerseizoen.

Los bewaard; buiten bergmap.

30935-1

30935-2

Toehoorders in Kursaal tijdens een radio-reportage n.a.v. overlijden Koningin Astrid (luidsprekers op de orkesttribune).

Het Kursaal stelde de deuren gratis open om de Oostendenaars toe te laten de rechtstreekse radioreportages n.a.v. de begrafenis van de Koningin te volgen.

BM

Nummer niet gekend.

Ensor in zijn kapmantel, poserend.

BBL

1936

130336-4

Groepsfoto tijdens een banket in het Thermae Palace hotel.

Vermeld in de bezitsinventaris van 1977.

20836-22

Fraternelle 3de en 23ste Linierregiment.

Plechtigheid. Twee kinderen met een sierkussen waarop een (?) Gulden Boek.

IR (samen in kader met fotos van Michaël)

20836-33

Fraternelle 3de en 23ste Linierregiment.

Plechtigheid. Een militair te paard overhandigt iets (of krijgt iets overhandigd)

IR (samen in kader met foto's van Michaël)

Zonder nummer (3 augustus 1936).

Manifestatie Dinah Bulcke in het Kursaal.

AB

220836-8

Concertzaal van het Kursaal tijdens een concert.

Foto genomen vanop de orkesttribune.

AB

1937

220637-9

Ensor aan zijn piano.

BBL

1938

60338-31

Carnavalsstoet. Praalwagen "duiker rijdend op zee kreeft" vóór het Stadhuis op het Wapenplein

BM

1939

260239-32

Carnavalsstoet. Groep "sterrenwichelaars" met "telescoop" in de Kapellestraat ter hoogte van het huis Maurice Melis, een tabakszaak en de Uniprix (huizenrij tussen Ooststraat en Paulusstraat, (gebombardeerd tijdens W.O.II).

BM

70639-1

Verhuis van het schilderij "Intrede van Christus" vanuit Ensors atelier voor een tentoonstelling in Parijs.

BBL

90739-22

90739-23

Dansende meisjes op een podium op de Albert I Promenade ter hoogte van het hotel Océan.

BM

111139-2

Herdenking Wapenstilstand op het Wapenplein

Achtergrond : Stadsbibliotheek en Hotel Central. Opmerkelijk : rond de kiosk zijn zandzakjes gestapeld.

BM

1940

80340 (-?)

Ensor aan zijn piano.

BBL

60440-1

Huwelijk van de "Markies en Markiezin"⁵ (Liebaert-Willems) in de OLV-kerk⁶ op het Hazegras.
Het paar vóór het binnengaan der kerk met omstaanders.

"De markies en markiezin" waren een stel prettig gestoorde excentriekelingen⁷.

BM

60440-2

Het paar tijdens de misviering. Blik op het interieur van de OLV kerk op het Hazegras.

BM

80240-2

Vijf mannen (zeelui?) op de kade van de dokken.

BM

1947

180547-1

Ensor poserend bij zijn nieuw Philips-radiotoestel.

BBL

180547-25

Ensor en Gustje Van Yper (zijn huisknecht) poserend bij "De intrede van Christus in Brussel".

BBL

150647-1

Braakliggend terrein op de Albert I Promenade (gronden van tijdens W.O.II verwoeste hotels)

Moderne afdruk op vezelplaat gekleefd

Vermeld in de bezitsinventaris van "De Plate" van 1977

1948

Zonder nummer (19 september 1948)

Hulde aan Charles Deturck, dirigent Stadsharmonie. Overhandigen van een portret geschilderd door Emile Bulcke.

AB

1949

Zonder nummer (9 juli 1949)

Muziekfestival 1949

Groepsfoto met Henri Smissaert, Emile Bulcke, Jan Piers, Mevr. Jan Piers en Commandant Couteau

AB

---

⁵ Over de "Markies en Markiezin" zie : O. VILAIN, Langs de Oostendse kateien, p. 106-108.

⁶ BGO/4.231

⁷ Een foto van het koppel vindt u in Van Alderweireldt, Het Oostende van toen, foto nr. 103.

Zonder nummer (9 juli 1949).
Muziekfestival 1949.
Zicht op de luisteraars in de zaal van de Schouwburg.
AB

Zonder nummer (9 juli 1949).
Muziekfestival 1949⁸.
Groepsfoto met Emile Devliegher (conservatoriumdirecteur), Adolf Van Glabbeke, Emile Bulcke, Mevrouw Van Glabbeke, Flor Alpaerts (toondichter), Marcel Poot (toondichter) en Gadeyne (musicus)
AB

Zonder nummer (15 augustus 1949).
Pralstoet "De Muziek door de eeuwen heen"⁹.
Emile Bulcke toont het ontwerp van een praalwagen.
AB

Zonder nummer (15 augustus 1949).
Pralstoet "De Muziek door de eeuwen heen".
Emile Bulcke, journalist Bonnel, Schepen Vroome, NN. Maertens, journalist Vandamme staande voor een praalwagen.
Locatie : oud spoorwegstation ("Albert-Hall").
AB

Zonder nummer (15 augustus 1949).
Pralstoet "De Muziek door de eeuwen heen".
Pralwagen "Polyfonische muziek".
AB

Zonder nummer (15 augustus 1949).
Pralstoet "De Muziek door de eeuwen heen".
Pralwagen "Muziek aan het hof van Maria-Theresia".
AB

Zonder nummer (15 augustus 1949).
Pralstoet "De Muziek door de eeuwen heen".
Pralwagen "Nocturne van Chopin".
Locatie : voor café "De Boulevard"/"Tramstatie" , Elisabethlaan.
AB

Zonder nummer (15 augustus 1949).
Pralstoet "De Muziek door de eeuwen heen".
Groep en praalwagen "Muziek aan het hof van Louis XIV".
Locatie : tijdens de opstelling ter hoogte van het kruispunt Elisabethlaan/Torhoutsesteenweg;
Zeldzaam zicht op een quasi volledig verdwenen huizenrij in de Elisabethlaan tussen Torhoutsesteenweg en Kroonlaan.
AB

Zonder nummer (15 augustus 1949).
Pralstoet "De Muziek door de eeuwen heen".

---

⁸ BGO/6.261

⁹ BGO/5.515; 6.261

Groep voert dans uit op Wapenplein.
Op de achtergrond de onbebouwde terreinen van het verdwenen Stadhuis.
AB

Zonder nummer (15 augustus 1949).
Praalstoet "De Muziek door de eeuwen heen".
Groep voert dans uit op het Wapenplein.
AB

Zonder nummer (15 augustus 1949).
Praalstoet "De Muziek door de eeuwen heen".
De personaliteitentribune op het Wapenplein met o.a. Jan Piers, Henri Smissaert, Adolf Van Glabbeke, Maurice Quaghebeur, Roger De Kinder, Emile Bulcke en burgemeester Henri Serruys.
AB

20949-20
Ensor en Gustje VanYper in Ensors woonkamer; opname in tegenlicht.
BBL

191149 (-?)
Ensor opgebaard in de H.Hartkliniek.
BBL

1953

Zonder nummer (1 februari 1953).
Overstroming.
Gezicht in de Aartshertoginnestraat vanaf het kruispunt met de Euph. Beernaertstraat. Het zicht is genomen richting Jozef II straat.
Zeldzaam beeld van een weinig gefotografeerde straat. De modernistische gevel van het O.L.V. College is te zien (arch. Dinnewet), ook de verdwenen herberg op de hoek met de Jozef II straat en de achterkant van het Dominikanenklooster.
Los bewaard; buiten bergmap.

41053-21
Braderie in de Kapellestraat.
Vlnr. Op voorgrond : onbekend, Schepen Jan Piers¹⁰, Schepen Van Caillie, Burgemeester Van Glabbeke, Gedeputeerde Henri Smissaert¹¹, uitbater Crèmerie Alphonse, De Ryckere (zaakvoerder Caddy Tailors)... Ze snoepen een ijsje voor de "Crèmerie Alphonse".
Huizen op de achtergrond : vlnr. A l'Innovation, Confiserie Van Sevenant, Crèmerie Alphonse. (nu alles C & A).
BM

Zonder nummer (21 juni 1953)
"Eeuwfeeststoet van het Kursaal"¹²
Praalwagen met zeepaarden.

---

¹⁰ BGO/2.332

¹¹ BGO/2.324

¹² In het album is van deze Kursaalstoet ook een reeks foto's van Photo Luc ingekleefd, genomen op de Torhoutsesteenweg, ter hoogte van het gebouw van het "Rode Kruis".

Locatie : Visserskaai ter hoogte van Vissersplein met uitzicht op Visserskaai en/of vissersdok
AB

Zonder nummer (21 juni 1953).
"Eeuwfeeststoet van het Kursaal".
De Oostendse reuzen.

Locatie : Visserskaai ter hoogte van Vissersplein met uitzicht op Visserskaai en/of vissersdok
AB

Zonder nummer (21 juni 1953).
"Eeuwfeeststoet van het Kursaal".
De Oostendse reuzen.

Locatie : Visserskaai ter hoogte van Vissersplein met uitzicht op Visserskaai en/of vissersdok.
AB

Zonder nummer (21 juni 1953).
"Eeuwfeeststoet van het Kursaal".

Praalwagen "Weldoeners van Oostende" en verder in beeld praalwagen "Maalboot Oostende-Dover".

Locatie : Visserskaai ter hoogte van Vissersplein met uitzicht op Visserskaai en/of vissersdok
AB

Zonder nummer (21 juni 1953).
"Eeuwfeeststoet van het Kursaal".

Praalwagen "Oostende-Dover" gevolgd door Ibisjongetjes.

Locatie : Visserskaai ter hoogte van Vissersplein met uitzicht op Visserskaai en/of vissersdok.
AB

Zonder nummer (21 juni 1953).
"Eeuwfeeststoet van het Kursaal".

Praalwagen "Thermaal water", gevolgd door de folkloregroep "Loze Visschertje".

Locatie : Visserskaai ter hoogte van Vissersplein met uitzicht op Visserskaai en/of vissersdok
AB

Zonder nummer (21 juni 1953).
"Eeuwfeeststoet van het Kursaal".

Praalwagen ter ere van de garnaal.

Locatie : Visserskaai ter hoogte van Vissersplein met uitzicht op Visserskaai en/of vissersdok.
AB

Zonder nummer (21 juni 1953).
"Eeuwfeeststoet van het Kursaal".

Praalwagen "aquarium".

Locatie : Visserskaai ter hoogte van Vissersplein met uitzicht op Visserskaai en/of vissersdok.
AB

Zonder nummer (21 juni 1953).
"Eeuwfeeststoet van het Kursaal".

Praalwagen "walvis".

Locatie : Visserskaai ter hoogte van Vissersplein met uitzicht op Visserskaai en/of vissersdok.
AB

Zonder nummer (21 juni 1953).

“Eeuwfeeststoet van het Kursaal”.

Praalwagen “ter ere van de haring”.

Locatie : Visserskaai ter hoogte van Vissersplein met uitzicht op Visserskaai en/of vissersdok.

AB

Zonder nummer (21 juni 1953).

“Eeuwfeeststoet van het Kursaal”.

Slotgroep.

Locatie : Visserskaai ter hoogte van Vissersplein met uitzicht op Visserskaai en/of vissersdok.

AB

Zonder nummer (21 juni 1953).

“Eeuwfeeststoet van het Kursaal”.

Praalwagens eerste, tweede, derde en vierde Kursaal.

Locatie : Visserskaai ter hoogte van Vissersplein met uitzicht op Visserskaai en/of vissersdok.

AB

Zonder nummer (21 juni 1953).

“Eeuwfeeststoet van het Kursaal”.

Praalwagen tweede Kursaal.

Locatie : Monacoplein, gezien vanuit de Leopold II-laan.

AB

Zonder nummer (21 juni 1953)

“Eeuwfeeststoet van het Kursaal”.

Praalwagen derde Kursaal (de maquette op de wagen is de maquette die nog steeds getoond wordt in het Oostends Historisch Museum De Plate”).

Locatie : Monacoplein, gezien vanuit de Leopold II-laan.

AB

1954

Zonder nummer (1954).

Groepsfoto Kon. Stadsharmonie¹³.

Locatie : trappen voor het Gerechtshof, Canadaplein (toen in gebruik als Stadhuis).

Muzikanten in hun carnavalskostuum “Pierrots”.

Opdruk : Koninklijke Stadsharmonie Oostende 1904-1954.

IR

Zonder nummer (1954).

Groepsfoto Kon. Stadsharmonie¹⁴.

Locatie : trappen vóór het Gerechtshof, Canadaplein (toen in gebruik als Stadhuis).

Muzikanten in hun “normale” uniform en bestuurcomité.

Opdruk : Koninklijke Stadsharmonie Oostende 1904-1954.

IR

---

¹³ BGO/5.522, 5.530

¹⁴ BGO/5.522, 5.530

1956

290456-3

Groepsfoto van het in dienst zijnde personeel van de S.E.O.¹⁵
Op de trappen vóór het Thermae Palace.

BM

GEEN NUMMER (30 juni 1956).

Manifestatie "Burgemeestersportretten van Emile Bulcke" in het Kursaal.

Toespraak van Burgemeester A. Van Glabbeke; ook zicht op de aanwezigen.

Locatie : Erehall, Kursaal.

AB

GEEN NUMMER (30 juni 1956).

Manifestatie "Burgemeesterportretten van Emile Bulcke" in het Kursaal.

Toespraak van Emile Bulcke.

Locatie : Erehall, Kursaal.

AB

GEEN NUMMER (30 juni 1956).

Manifestatie "Burgemeestersportretten van Emile Bulcke" in het Kursaal.

Zicht op de reeks portretten en de sculptuur "De Wind".

Locatie : Erehall, Kursaal.

AB

GEEN NUMMER (30 juni 1956).

Manifestatie "Burgemeesterportretten van Emile Bulcke" in het Kursaal.

Emile Bulcke bij de reeks portretten en de sculptuur "De Wind".

Locatie : Erehall, Kursaal.

AB

Zonder nummer (30 juni 1956)

Manifestatie "Burgemeestersportretten van Emile Bulcke" in het Kursaal.

Zicht op de reeks portretten en de sculptuur "De Wind".

Locatie : Erehall, Kursaal.

AB

Zonder nummer (30 juni 1956).

Manifestatie "Burgemeestersportretten van Emile Bulcke" in het Kursaal.

Emile Bulcke bij de reeks portretten en de sculptuur "De Wind".

Locatie : Erehall, Kursaal.

AB

1961

Zonder nummer (april 1961).

---

¹⁵ BGO/0.240, 0.267, 0.278, 2.496, 2498-2.507

Emile Bulcke bij zijn affiche "Carnaval 1901 Ostende" tijdens de tentoonstelling "Affiche 1900" in het Kursaal (reproductie in het tijdschrift Ostend Flash, ingekleefd in album).

AB

JAAR NIET GEKEND

Zonder nummer.

Groepsfoto filantropische folkloregroep "De Lustige Zigomars" voor het Kursaal.

Mooie architecturale details van het Kursaal zichtbaar.

Los bewaard; buiten bergmap.

Zonder nummer

Emile Bulcke vóór zijn woonhuis in de Leon Spilliaertstraat (gezien vanuit het Leopoldpark).

AB

VRAAG

Wie was Louis HELL of HELS?

In het luxueuze tijdschrift "Ostende Illustré, organe de la Reine des Plages et du Littoral" dat tussen 1905 en 1912 uitgegeven werd komen er geregeld kleine, maar mooie tekeningetjes in voor. Waarschijnlijk waren het pentekeningen.

Alle illustraties van die aard gingen over de kust, de baden, de haven, schepen en mondaine sport.

Al die kleine illustraties droegen steeds de handtekening Louis HELL. Mogelijk is dat de tweede L als een S moet aanzien worden. Wij menen persoonlijk dat het HELS is.

Was het de naam van de kunstenaar of was het een pseudoniem?

Het gaat over een tijdschrift van honderd jaar terug, maar toch zouden we met dank iets meer willen vernemen over die persoon.

Omer VILAIN

PUBLICATIE

Ons lid en medewerker, Rudolf WEISE, schreef een historisch werkje over "De bombardementen op de elektriciteitscentrale van Sas-Slijkens, Bredene tijdens W.O. II." Circus 164". 78 blz. A4-formaat en ingebonden.

Naast getuigenissen van slachtoffers en vliegtuigbemanningen bevat het werk ook unieke oorlogsfoto's en documenten van LB, RAF, RCAF, enz...

De oplage is beperkt en het werkje wordt verkocht aan de prijs van € 20. Het is niet in de handel verkrijgbaar, dus even een telefoontje naar 059/322701.

door Roger JANSOONE

24. WEDEROPBOUW DER VERWOESTE GEWESTEN

Wanneer Keizer Wilhelm II op 9 november 1918 naar Nederland vluchtte, vroeg hem zijn vleugeladjutant waarom hij niet, aan het hoofd van zijn troepen, de heldendood was ingegaan ? Hij gaf hierop als antwoord : “De tijd van het heroïsch gebaar is voorbij...”.

Die tijd was nu inderdaad voorbij. In plaats van dood en vernieling te zaaien, zou er nu moeten gewerkt worden aan de wederopbouw.

Op dinsdag 22 oktober 1918 ontving het Stadsbestuur het bezoek van de Ministers Carton de Wiart en Berryer, vergezeld van Volksvertegenwoordiger Maes. Deze laatste was officieel aangesteld als Chef van de bevoorrading in het pas herwonnen gebied in West-Vlaanderen. Onmiddellijk begon hij besprekingen met het “Comiteit voor Hulp en Voeding”. Dit was dringend nodig omdat gebleken was, vooral uit de vrije pers (“La Nation Belge” en “Het Vaderland”), dat men in onbezet België en in Le Havre bijzonder slecht was ingelicht over de werkelijke toestand in wat men nu zou gaan noemen “de verwoeste gewesten”. Weliswaar werd Oostende niet gerekend bij deze gewesten (Oostende was ten slotte al bij al geen maanlandschap geworden) maar de toestand in de stad was in ieder geval ver van benijdenswaardig : alom verwoestingen, een ontredde infrastructuur, het bedrijfsleven verlamd, de havengeul versperd, en vooral (met de winter vóór de deur) een zeer wankele bevoorrading.

Hoe rampzalig de toestand geworden was, kan men misschien nog best merken via de registers van de Burgerlijke Stand en de boekhouding van de Stadsfinanciën.

Oostende had op 31 december 1913 43.833 inwoners, en op 31 december 1917 42.529 inwoners. Het verschil lijkt niet zo groot te zijn. Niettemin mag het aantal inwoners dat in 1914 is gevlucht naar het buitenland, geraamd worden op ruim 20.000, hetzij bijna de helft van de bevolking ! Maar dat werd dan weer grotendeels gecompenseerd door de uit de frontstreek ingeweke bevolking. In sociologisch opzicht is dit een merkwaardig gegeven. Wanneer in deze studie herhaaldelijk gesproken wordt over “de Oostendenaars”, moet de lezer wel voor ogen houden dat het hier ging om een zeer heterogeen samengestelde bevolking, totaal anders dan de typische stadsbevolking van vóór 1914.

Het spreekt vanzelf dat de inwijkelingen na de bevrijding zo spoedig mogelijk wilden terugkeren naar hun dorp of hoeve, maar in veel gevallen was dat niet binnen afzienbare tijd mogelijk omdat in de “verwoeste gewesten” nergens nog enig onderdak te vinden was, en zeker niet om de winter door te brengen. Anderzijds kwamen de Oostendse vluchtelingen van 1914 in 1918 en 1919 vrij spoedig terug naar hun stad ... om ook daar vaak een totaal vernielde woning aan te treffen. Of met andere woorden : bovenop al de andere problemen, kwam er ook nog een enorm probleem van fatsoenlijke huisvesting !

En in november 1918 werd het een vroege winter, met veel sneeuwval en vorst. De verzwakte bevolking werd ook een gemakkelijke prooi voor de “Spaanse griep” die nog zou voortwoeden tot in het voorjaar van 1919. Terwijl de oorlog als dusdanig ongeveer 10 miljoen slachtoffers maakte, kan de dodentol van deze pandemie wereldwijd (China inbegrepen) op ruim 80 miljoen geraamd worden ! In Oostende waar men goed vertrouwd was met epidemieën (vooral cholera en tyfus), zou

– naar het schijnt – een oude volksremedie in heel wat gezinnen de “Spaanse griep” hebben tot staan gebracht, met name het gebruik van het opspelden van kamferblokjes, gewikkeld in flanel en met een veiligheidsspeld op borsthoogte vastgemaakt aan het onderhemd. Ook pruimtabak zou doeltreffend geweest zijn;

Met kille cijfers geeft de Burgerlijke Stand een soms onthutsend relaas over de werkelijke gang van zaken tijdens de bezetting. Daar waar er in Oostende in 1913 1235 geboorten werden genoteerd (en dat was reeds een gevoelige achteruitgang t.o.v. voorgaande jaren), waren er in 1918 nog slechts 317, hetzij een vermindering met -74,4%! Pikant detail: het aantal “onwettige geboorten” was in 1918 (81) niet beduidend veel lager dan in 1913 (131); hieronder waren wel een aantal kinderen waarvan de natuurlijke vader van Duitse nationaliteit moet geweest zijn.

Anderzijds steeg het aantal sterfgevallen van 708 in 1913 naar 796 in 1918 (met weliswaar een piek van 959 in 1917). Deze relatief geringe stijging (spijts het aantal extra-sterfgevallen door bombardementen en beschietingen) wijst erop dat, ondanks de vaak precaire voedselvoorziening, de volksgezondheid blijkbaar een nog vrij gunstig verloop kende. Indien er dus geen opmerkelijke stijging was van het aantal sterfgevallen, en zelfs niet van de kindersterfte, dan mag dit ongetwijfeld toegeschreven worden aan de werking van het “Comiteit voor Hulp en Voeding” en van zijn diverse suborganen.

In oorlogstijd stapt men niet zo vlug in het huwelijksbootje, en tijdens deze bezetting was dit andermaal het geval: van 365 huwelijken in 1913, was er een terugval naar nog slechts 69 in 1917 (1918, met 90 huwelijken, is niet representatief omdat onmiddellijk na de bevrijding plots heel wat meer animo bleek te ontstaan!). Van echtscheidingen (8 in 1913) was er gedurende de bezetting volstrekt geen sprake. Wellicht hadden de mensen andere zorgen om het hoofd...

Een kijkje in de gemeentelijke financiën geeft insgelijks belangrijke aanwijzingen. In oorlogstijd is er een enorm gebrek aan evenwicht tussen “input” en “output”: enerzijds vallen heel wat inkomsten weg (minder opbrengst van gemeentebelasting en taksen, minder of geen toelagen van de Staat) en anderzijds zijn er meer uitgaven dan in normale tijden.

Op de gewone begroting van de Stad Oostende zien wij voor 1913 qua ontvangsten een totaal ad 4.674.184 frank, dat in 1915 zou terugvallen naar 2.822.250 frank (dus nog wat meer dan de helft). Na deze inzinking konden de ontvangsten in 1917 terug opgekrikt worden naar 3.447.494 frank, ongetwijfeld een buitengewone prestatie in die benarde oorlogstijd!

Anderzijds zijn op de gewone begroting de uitgaven opgeklommen van 4.407.602 frank in 1913 naar 4.921.083 frank in 1918, en dit – zoals hoger aangestipt – tegenover fel geslonken inkomsten.

De buitengewone begroting tijdens die oorlogsjaren is nog een heel ander verhaal. Er was vooreerst een fenomenale stijging van 6.839.910 frank in 1914 naar 19.633.141 frank in 1915, hetzij een verdrievoudiging in slechts één jaar! In 1916 kon dit teruggeschroefd worden naar 14.721.547 frank, met de daaropvolgende jaren een geleidelijke stijging naar 15.932.233 frank in 1917 en naar 16.139.689 frank in 1918. Die uitgavenexplosie is vrijwel volledig toe te schrijven aan het subsidiëren van het “Comiteit voor Hulp en Voeding”, de “Vereenigde Hofbouwers”, de TBC-bestrijding, hospitalen en lazaretten, opeisingen, herstellen van schade, enz. Tijdens de bezetting bedroeg het totaal der specifieke oorlogsuitgaven (incl. opeisingen) 20.053.000 frank, waarvan achteraf 8.053.000 frank werd terugbetaald door de Belgische Staat. Daarbij komt dan wel nog een bedrag van ruim 18 miljoen frank voor beschadiging van stadsgebouwen en roof van geld en goederen van de Stad.

Het hoeft aldus geen betoog dat de Stad Oostende na de bevrijding in 1918 financieel in geen al te beste papieren zat ! Des te meer daar de financiering van de buitengewone begroting tijdens de bezetting niet is gebeurd via leningen (vrijwel onmogelijk voor een stad die afgesperd zit in een oorlogszone) maar via de uitgifte van "kasbons", waarvan de eerste uitgifte terugbetaalbaar was op 15 maart 1915 ... en al de daaropvolgende "drie maanden na de vrede". Al met al heeft de Stad toch in totaal een som van 15.798.069 frank weten te verzamelen via de uitgifte van "kasbons".

En, meer in het algemeen, hoe was het met ons dierbaar vaderland gesteld, na al die ellende en vernieling ? De balans was bijzonder tragisch: 80.000 ha "maanlandschap", ruim 100.000 vernielde of beschadigde woningen en eveneens verwoest: 136 gemeentehuizen, 237 kerken en 392 scholen, en ten slotte ook nog zo wat 3.000 km zwaar beschadigde wegen. Tevens was de Belgische industrie grotendeels ontmanteld en/of vernield, zodat het terug op peil brengen van de vooroorlogse productiecapaciteit zeker een werk van lange adem zou worden. De vraag was ook "Wie zal dat betalen ?". Het antwoord daarop leek aanvankelijk zeer eenvoudig te zijn: "De Duitsers, natuurlijk !". De nabije toekomst zou echter uitwijzen dat men een kei het vel niet kan afstropen ...

Wat reeds op korte termijn nog erger was – maar dat kon men toen nog niet zo vlug inzien – was het feit dat België (voordien een toonaangevende industriële mogendheid) intussen niet meer deelgenomen had aan de technologische vooruitgang en vernieuwing, die in oorlogstijd steeds in een stroomversnelling terechtkomt. De huidige problematiek van het gebrek aan eigen industriële verankering vindt hier ongetwijfeld zijn oorsprong. Geen enkele Duitse "Wiedergutmachung" zou dit nog ooit kunnen compenseren !

Een verwoest en geruïneerd land kan ook moeilijk een snel inhaalmanoeuvre uithalen. De Belgische banken hadden vóór 1914 zeer veel geld belegd in het buitenland, vooral dan in Centraal- en Oost-Europa. Alleen al in Rusland was dit opgelopen tot 2,5 miljard goudfrank, een kolossaal bedrag waarnaar men na de Sovjet-revolutie uiteraard kon naar fluiten. Het totaal aldus ondergaan verlies kan geraamd worden op 10 miljard goudfrank, hetzij ruim 20 % van het nationaal vermogen.

In dergelijke omstandigheden en voorwaarden de nationale wederopbouw op gang brengen was dan ook geen sinecure, des te meer daar de uit Le Havre teruggekeerde regering geen plannen had voorbereid om enigszins opgewassen te zijn tegenover deze gigantische uitdaging, deels uit onwetendheid omtrent de ware toedracht in bezet België. Er werd nogal naïef gerekend op Duitse herstelbetalingen, en men was al even naïef wanneer men dacht dat de inflatie een tijdelijk en voorbijgaand oorlogsfenomeen was. Een zeer snel stijgende overheidsschuld was uiteindelijk de enige zekerheid die de regering nog overbleef ...

Aldus bleef deze rampzalige financiële toestand nog tot in 1926 een enorme handicap voor de wederopbouw en het industrieel en economisch herstel. Vooral de kleine man was hiervan het slachtoffer. De koopkracht bedroeg in 1918 nog slechts één vierde van die in 1914 ! En dan enkel nog voor hen die werk hadden, want voor de talloze werklozen was er helemaal niets, tenzij liefdadigheid en openbare onderstand. De wapenstilstand en het einde van de oorlog hadden de mensen uiteraard in een vreugdevolle roes gebracht, vol hooggespannen verwachtingen. De algemene ontgoocheling was dan ook des te groter, en in zekere zin was in bevrijd België 1919 nog veel meer een zwart jaar dan het al zo triestige laatste oorlogsjaar. De volkswede ontketende zich in een stakingsgolf zonder voorgaande: in 1919 waren er 366 stakingen, waaraan in totaal 158.000 arbeiders deelnamen, en in 1920 waren er al 506 stakingen en 289.000 stakers ! Het ging uiteraard vooral om looneisen, maar ook om het invoeren van de achturedag en om officiële erkenning van de vakbonden.

THE RATIONS. F.E. 12.

1. The position of the Food supply is such that the **UTMOST ECONOMY IN THE USE OF ALL KINDS OF FOOD** must be observed by all classes and by all persons.

2. In particular it is necessary that the strictest economy should be practised in the use of the staple foods: *bread, flour and other cereals; meat; butter, margarine and lard; and sugar.*

3. The weekly rations of these staple foods, which are stated in the following table for different classes of adults according to their sex and occupation, should on no account be exceeded.

4. Children should receive their reasonable rations of these foods.

Their individual needs differ so greatly that no definite ration is laid down for them.

ADULT RATIONS PER HEAD PER WEEK.

Class	Bread	Other cereals	Meat	Butter, Margarine, Lard, Oils and Fats	Sugar
MEN					
1. Men on very heavy industrial work or on agricultural work.	16 00	00	16 00	00	16
2. Men on ordinary industrial or other manual work.	7 0				
3. Men unemployed or on sedentary work.	4 8				
WOMEN					
4. Women on heavy industrial work or on agricultural work.	12 0	2 0	12 0	00	0
5. Women on ordinary industrial work or in domestic service.	4 0				
6. Women unemployed or on sedentary work.	2 8				

H. & D. Ltd.—LONDON—1917

—I.A.T.O.

“The Rations” — Britse rantsoenkaart 1917

EMPRUNT DE LA LIBÉRATION

“Emprunt de la libération”
(november 1918)

Bezahlbar Nr. 9

Friedrich Stadt Kiel. **35514** Sorgfältig aufbewahren. **A**

Lebensmittelkartenheft

Name: *H. Kink* Wohnung: *Schillerstr. 1/1A*

Inhalt:

1. 3 Bezugskarten für Brot Nr. 49—60..	für die Zeit vom	} 14. August bis 8. Oktober 1919.
2. Bezugskarte für Aufstrich	.....	
3. " " Zucker	.....	
4. " " Mehl	.....	
5. " " Mühlenfabrikate usw.	.....	
6. " " Butter und Spelsefett	.....	
7. Warnkarte	.....	

35514

“Lebensmittelkartenheft” — Duitse rantsoenkaart 1919

De algemene verbittering werd er niet beter op toen bepaalde maatregelen van de regering, ofschoon zeer goed bedoeld, gewoon illusies bleken te zijn omdat ze uitgingen van een manifeste onwetendheid en van een optimisme dat op niets gefundeerd was. Zo werd op 10 mei 1919 een wet uitgevaardigd tot vergoeding van oorlogsschade. Dit leverde het onvoorstelbaar record op van 1.379.000 aanvragen tot vergoeding van materiële schade evenals 323.000 aanvragen tot vergoeding van niet-materiële schade. Dit liep op tot een gigantisch bedrag van ruim 15 miljard frank !

Wat nog duurder uitviel was een lofwaardige poging om de omloop van bankbiljetten te saneren. Naast de bankbiljetten van de Nationale Bank was er immers tijdens de bezetting een belangrijke emissie geweest van biljetten van de Société Générale. Bovendien was er ook een zeer grote hoeveelheid Reichsmark in omloop gebracht, en dit tegen een verplichte koers van 1,25 frank voor een Reichsmark. Maar eigenlijk wist niemand, zelfs niet bij benadering, hoeveel Reichsmark er in België in omloop was. Toch werd beslist de koers naar rato van 1,25 frank in stand te houden. De desbetreffende omwisselingsoperatie alleen al kostte de Schatkist niet minder dan 6 miljard frank, en dit mede door frauduleuze invoer "in extremis" van Duitse marken.

Bovendien was er dan ook nog – tot ver in het voorjaar van 1919 – de verschrikking van de "Spaanse griep", ontstaan in de lente van 1918 en vermoedelijk afkomstig uit China. Deze griep was van het type H1N1 (maar dat heeft men slechts in 1997 wetenschappelijk kunnen vastleggen op basis van weefselstalen uit 1918, al die tijd opgeborgen in het archief van de medische dienst van het Amerikaans leger). Ongeveer driemaal per eeuw duikt een nieuw subtype van griep op (zoals vrij onlangs nog in 1997 de "kippengriep" H5N1 in Hongkong). De Spaanse griep werd – grotendeels wegens specifieke oorlogsomstandigheden – een wereldwijde pandemie met ruim 80 miljoen slachtoffers. Bijna geen enkel gezin bleef gespaard van dit dodelijk virus, en dit griezelverhaal bleef nog lang nawerken in de herinnering en in het collectief onderbewustzijn. Tijdens de oorlog werd de ware aard en omvang van deze gesel zorgvuldig geheim gehouden (vooral dan wat betreft de militairen), maar na de oorlog hoefde dit niet meer en begon iedereen pas dan ten volle te beseffen wat er aan de hand was. Pas in 1933, met de uitvinding van de elektronenmicroscop, zou men voor het eerst een virus kunnen waarnemen. Maar de artsen in die tijd stonden gewoon machteloos en velen bezweken zelf aan de genadeloze ziekte. Het is dan ook niet verbazingwekkend dat over deze pandemie nauwelijks enige vakliteratuur bestaat. Iedereen wou die gruwel zo vlug mogelijk vergeten ...

En wat dan met Oostende ?

Oostende was één van de meest geteisterde steden van het land. De grootste troef van weleer, nl. het toerisme, zou kennelijk niet zo vlug weer op gang komen, niet alleen door vernieling en teloorgang van de infrastructuur maar tevens omdat ook voor de burgerij vakantie zeker geen prioriteit was, onmiddellijk na deze vreselijke oorlog. Met de andere troef, met name de zeevisserij, was het gelukkig anders gesteld. Wij zullen hierop nader ingaan in het hiernavolgend hoofdstuk.

(wordt vervolgd)

ILLUSTRATIES :

- "The Rations" – Britse rantsoenkaart 1917
- "Lebensmittelkartenheft" – Duitse rantsoenkaart 1919
- affiche voor "Emprunt de la libération", november 1918

OPENINGSDATA MUSEUM IN 2005

- Elke zaterdag
- Van 26 december 2004 t/m 09 januari 2005 (gesloten 28 december 2004, 01 en 04 januari)
- Van 05 februari t/m 13 februari (gesloten 08 februari)
- Van 26 maart t/m 10 april (gesloten 29 maart en 05 april)
- Van 05 mei t/m 08 mei
- Van 15 juni t/m 15 september (gesloten elke dinsdag)
- Van 29 oktober t/m 06 november (gesloten 01 november)
- Van 24 december t/m 08 januari 2006 (gesloten 25 en 27 december, 01 en 03 januari 2006)

Telkens van 10u tot 12u en van 14u tot 17u

Onze prijs = uw profijt
Uw kleurenfoto's manueel
afgewerkt volgens de
modernste technologie
met multi-scanner

 **COCK
CAMERA
SERVICE**

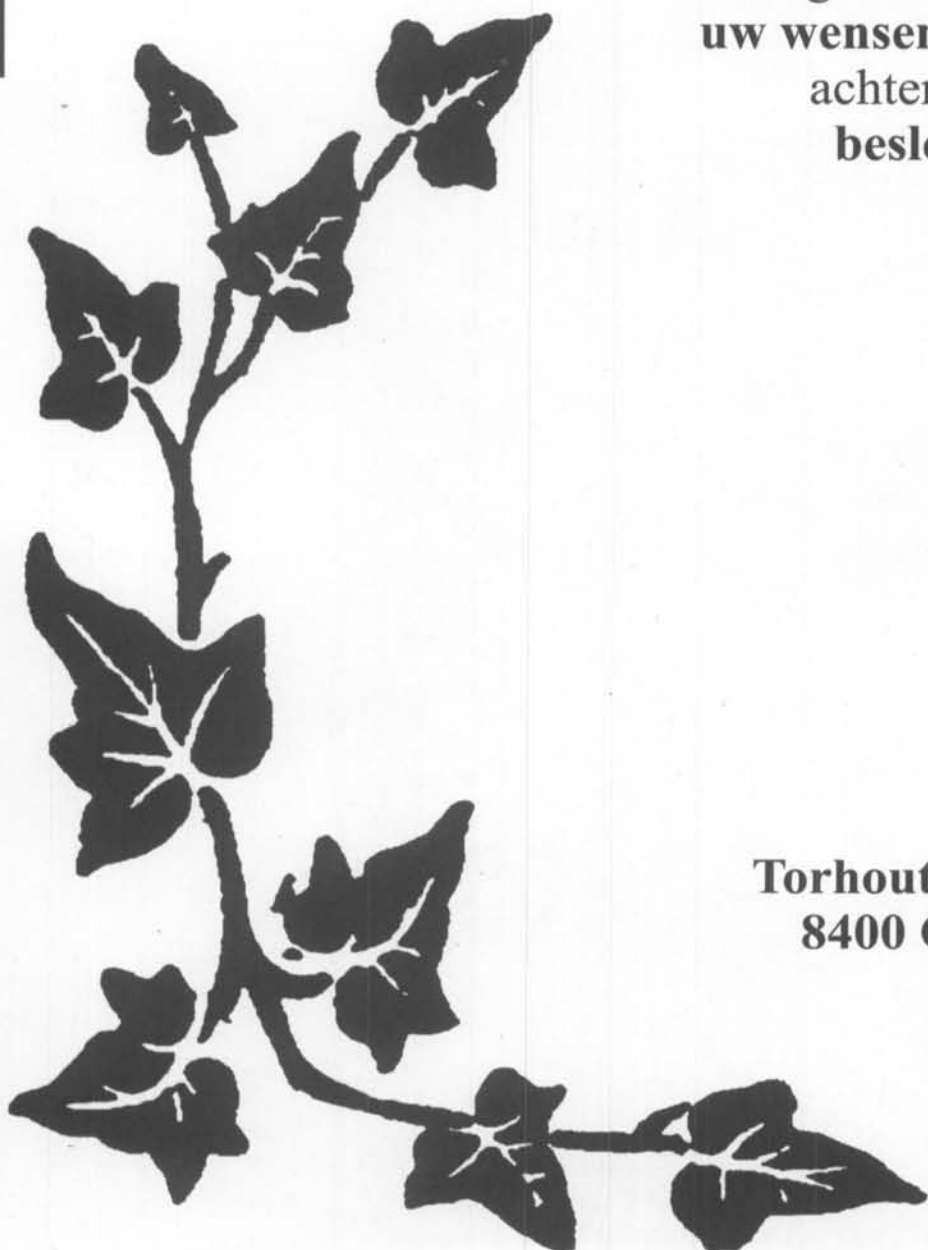
Hoek Jozef II straat en
Christinastraat - Oostende

Waar kwaliteit nog
vakmanschap is

Uitvaartverzorging - Funerarium

Jan Nuytten

Het **uitvaartkontra**kt
is de absolute **zekerheid**
dat uw begrafenis of crematie
zal uitgevoerd worden volgens
uw wensen en dat uw familie
achteraf **geen financiële**
beslommeringen heeft

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059/80.15.53